

Pécs, 2013. november 9. - **Herczeg Ferenc a Horthy-korszakban a hivatalos kultúra részévé váló, nagy közönségsikert elérő és többször Nobel-díjra jelölt,**

majd a kommunista hatalomátvétel után elfeledett konzervatív író árnyalt, kiegyensúlyozott értékelését szorgalmazták a születése 150. évfordulója alkalmából Pécsen tartott rendezvény résztvevői szombaton.

A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kara és a Magyar Történelmi Társulat által szervezett kétnapos konferencia zárónapján Mekis D. János irodalmár, az egyetem tanszékvezetője elmondta: Herczeg a két világháború közötti hivatalos kultúra meghatározó alakja "nem éppen a progresszió embere volt", de elhatárolódott a radikális jobboldaltól is.

Az író az 1920-as években a magyar hivatalos irodalomtörténet-írás többször Nobel-díjra jelölte, ahogy az ellenforradalmi kurzus másik reprezentatív alakját, Tormay Cecilt is, a Herczeg 80. születésnapja alkalmából 1943-ban megjelent ünnepi kötethez Horthy Miklós kormányzó írt ajánlást és mások mellett Bethlen István korábbi miniszterelnök méltatta az író munkásságát.

A szakember ugyanakkor elmondta azt is, hogy Herczeg Északi fény című regénye az 1918-19-es forradalmak elfogulatlan, magas irodalmi igényű bemutatása: nemcsak a vörös terrort és a szélsőségek között ingadozó embereket ábrázolja, de megjeleníti a fehér terrort, a pogromba forduló bosszút, igazságtalan akasztást.

P. Müller Péter irodalmár, a pécsi egyetem dékán-helyettese a drámaíró Herczeg Ferencről szólva elmondta: kitüntetett jelentőséget tulajdonított a közönségsikernek és ráérezett az olvasók vágyaira, ízlésére. A fennálló világot fejcsóváló, megértő, elnéző kritikában részesítette, művei jól kiszámított hatásmechanizmusokon alapultak. Sikerére jellemző, hogy csak a Nemzeti Színházban néhány évtized alatt több mint 1100 estén adták műveit, ami négy színházi évadot kitöltött volna.

A konferencián elhangzott, hogy Szabó Lőrinc méltatta Herczeg írói munkásságát a születésnapjának kötetben, az érettségiző Babits Mihály pedig tüntetett az író egyik darabjának bemutatása érdekében. Ugyanakkor felvetődött az is, hogy Herczeg tömeges népszerűsége, könyveinek kereskedelmi sikere és közéleti szerepvállalásai már a két világháború között "gyanússá" váltak bizonyos irodalmár körökben, voltak, akik az 1920-as években szóvá tették, hogy Herczeget már nem szabad bírálni, csak méltatni.

Vonyó József történész zárszavában arra hívta fel a figyelmet, hogy Herczeg Ferenc sokoldalú ember volt, akinek irodalmi és közéleti munkásságát nem szabad "egy kalap alá venni", sommásan megítélni, különböző műfajokban született alkotásait, különböző közéleti szituációkban végzett tevékenységét árnyaltan, kiegyensúlyozottan, az egyoldalúan pozitív és negatív értékeléseket kerülve érdemes vizsgálni.

A német anyanyelvű Herczeg Ferenc 1863-ban született a bánsági Versecen és az iskolában sajátította el a magyar nyelvet.

Az 1890-es évek elején sikeres újságíró lett a Rákosi Jenő vezette Budapesti Hírlapnál, 1894-től fél évszázadon át, 1944-ig volt az Új idők című nagy példányszámban eladott magazin alapító főszerkesztője. Tisza István miniszterelnök két lapjának is dolgozott, és közben egyre sikeresebb színpadi szerző, regényíró lett, műveit negyven kötetben adták ki.

Herczeg Ferenc közéleti tevékenysége is megkezdődött már a századforduló előtt, a kormánypárt színeiben a dualizmus idején parlamenti képviselő lett, majd 1927-ben Horthy Miklós a felsőház tagjává nevezte ki, és ugyanebben az évben a Magyar Revíziós Liga

Konferencia Herczeg Ferencről, a két világháború között Nobel-díjra jelölt íróról (MTI)

Írta: Adminisztrátor

2013. november 09. szombat -

elnökévé választotta, évtizedeken át az Akadémia tagja és két ízben másodelnöke volt. A kiegyezés előtt született Herczeg Ferenc, 91 évesen 1954-ben hunyt el Budapesten.